

Juli 2011

Beste libellenteller,

In navolging van het Landelijk Meetnet Vlinders zal een paar keer per jaar een nieuwsbrief verschijnen over het wel en wee van het libellenmeetnet. Hierin vindt u tussentijdse resultaten, nieuwtjes uit de libellenwereld, anekdotes uit het veld en overige zaken die u als teller hopelijk interessant vindt.

Dit is de eerste nieuwsbrief en na afloop van het telseizoen zal een tweede volgen. Als de nieuwsbrief een succes blijkt te worden, neemt het aantal in komende jaren misschien toe, bijvoorbeeld om de maand in het telseizoen.

Deze eerste brief is verstuurd naar alle libellentellers die online gegevens invoeren en waarvan wij een e-mailadres hebben. Mocht u geen prijs stellen op het ontvangen van deze nieuwsbrief, of een ander e-mailadres willen opgeven, dan kunt u dit aangeven door de instellingen van uw inlogaccount te wijzigen. Onderaan deze brief leest u hoe dat moet.

Het aantal routes en libellen tot nu toe

In mei en juni zijn tot nu toe van 95 algemene routes resultaten ingevoerd. Als dat ook voor uw route geldt: hartelijk dank daarvoor! Van ongeveer de helft van de algemene routes hebben we echter nog geen gegevens ontvangen. Hopelijk lukt dat binnen kort alsnog. Door nu alvast uw resultaten in te voeren bespaart u zichzelf straks in het najaar een hoop werk! Mooi klusje voor de zomervakantie, als het weer een keer te slecht is om te tellen? Hieronder de stand tot nu toe staat in de tabel hiernaast.

De azuurwaterjuffer is tot nu toe het meest geteld (foto: Tim Termaat).

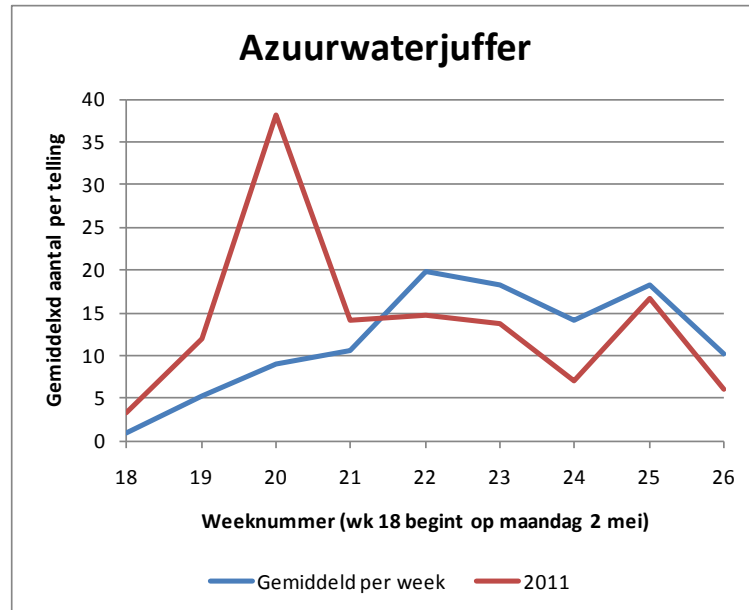
Soortnaam	Aantal libellen	Aantal routes
azuurwaterjuffer	4174	58
lantaarntje	2655	72
viervlek	1941	59
watersnuffel	1601	44
variabele waterjuffer	1535	37
grote roodoogjuffer	1229	32
vuurjuffer	449	43
gewone oeverlibel	409	61
smaragdlibel	251	22
grote keizerlibel	233	54
vroege glazenmaker	198	19
platbuik	193	31
glassnijder	190	34
blauwe breedscheenjuffer	129	7
gewone pantserjuffer	104	10
noordse witsnuitlibel	89	14
kleine roodoogjuffer	68	6
bruine winterjuffer	63	9
bloedrode heidelibel	21	5
tangpantserjuffer	18	3
bruine korenbout	17	3
gevekte witsnuitlibel	13	3
weidebeekjuffer	9	5
tengere pantserjuffer	8	2
bruine glazenmaker	7	4
maanwaterjuffer	5	3
tengere grasjuffer	5	1
venwitsnuitlibel	4	1
beekoeverlibel	3	1
bruinrode heidelibel	3	1
koraaljuffer	3	1
zwervende heidelibel	3	3
houtpantserjuffer	2	2
blauwe glazenmaker	1	1
plasrombout	1	1
steenrode heidelibel	1	1
vuurlibel	1	1
zwarte heidelibel	1	1

Het voorjaar van 2011

Tjonge, wat begon dit voorjaar warm en droog! April 2011 heeft het warmterecord van april 2007 geëvenaard en daarnaast viel er uitzonderlijk weinig neerslag. Dit heeft een duidelijk effect gehad op de vliegtijd van de voorjaarslibellen en waarschijnlijk heeft u dat op uw telroute ook gemerkt.

Veel soorten waren aanzienlijk vroeger op de wieken dan in andere jaren en het lijkt erop dat hun vliegtijd ook weer eerder is opgehouden. Neem bijvoorbeeld de azuurwaterjuffer: de tussentijdse resultaten laten zien dat de soort in de derde week van mei al gepiekt heeft, wat duidelijk vroeger is dan gemiddeld.

Ook de droogte heeft vermoedelijk een effect gehad op de libellen, hoewel dit minder makkelijk meetbaar is. Er zijn dit jaar bijvoorbeeld relatief weinig hoogveenglanslibellen geteld op de soortgerichte routes. De larven van deze zeldzame soort zitten in veenmospakketten in hoogveenputjes. In een deel van de resterende leefgebieden van de soort zijn die veenmospakketten sterk ingedroogd. We vermoeden dat de larven dit wel kunnen overleven door dieper weg te kruipen, maar dat veel larven ervoor 'gekozen' hebben een jaartje af te wachten alvorens uit te sluipen. Het is dus spannend wat er in 2012 gebeurt: bij een relatief normaal voorjaar kan het aantal uitsluipende hoogveenglanslibellen hoger zijn dan anders.

Bijzondere ontdekkingen in het voorjaar van 2011

Wellicht heeft u het meegekregen: dit voorjaar was er geen gebrek aan spectaculair libellennieuws! Zo werden in mei populaties van de sierlijke witsnuitlibel aangetroffen in De Weerribben en de Wieden, nadat er in 2008 en 2010 al enkele losse waarnemingen werden gedaan in het eerstgenoemde gebied. Een echte habitatspecialist van matig voedselrijke, heldere plassen met een rijke watervegetatie. De laatste populaties verdwenen in de jaren '70, maar nu is hij dus weer terug! Voor nieuwsberichten over deze ontdekkingen, zie: [hier](#).

Zo mogelijk nog spectaculairder was de ontdekking van een kleine populatie mercurwaterjuffers in Limburg. Ook een heel kritische soort, die voorkomt in kleine, zonnige, schone kwelbeekjes met een goed ontwikkelde watervegetatie. Deze soort was pas twee keer in Nederland vastgesteld, in 1902 en 1921! Voor nieuwsberichten over deze ontdekking, zie [hier](#). De bedoeling is dat zowel voor de sierlijke witsnuit als voor de mercurwaterjuffer soortgerichte routes gaan starten vanaf 2012.

Sierlijke witsnuitlibel (foto: Kim Huskens).

Berichtjes op internet

We proberen de resultaten van het Landelijk Meetnet ook te gebruiken voor korte berichtjes op de website van De Vlinderstichting. Dit voorjaar verschenen twee van die berichten:

- [‘Het gaat goed met de Nederlandse libellen’](#)
- [Wel geteld, niets gezien](#)

Overige libellennieuwtjes op internet, zonder directe link met het Landelijk Meetnet:

- [Opening Libellenreservaat Kuinderbos](#)
- [Opening libellenvlinder Catspoel](#)
- [Opening Libellenreservaat Ravenvennen](#)

Soortgerichte routes

Indien u een soortgerichte route voor een van de zomersoorten loopt, dan heeft u als het goed is een e-mail met de verwachte hoofdvliegtijden gekregen. Hieronder staan ze nogmaals; voor de meeste zomersoorten is de telperiode al begonnen. De verwachte vliegtijden beginnen iets eerder dan in voorgaande jaren, vanwege het warme voorjaar. Of deze inschatting helemaal correct is, weten we echter niet. Hou daarom liefst ook zelf in de gaten wanneer de soort dit jaar zijn piek heeft op uw route. Net als voorgaande jaren is het de bedoeling om de routes minimaal drie keer te tellen, verspreid over de hoofdvliegtijd.

• groene glazenmaker	4 juli tot en met 28 augustus
• noordse glazenmaker	4 juli tot en met 18 september
• koraaljuffer	6 juni tot en met 21 augustus
• gewone bronlibel	6 juni tot en met 7 augustus
• gaffellibel	27 juni tot en met 28 augustus
• beekoeverlibel	6 juni tot en met 14 augustus
• bandheidlibel	11 juli tot en met 4 september

Iets bijzonders of grappigs meegemaakt op uw route?

Misschien heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers. Wij ontvangen graag uw verhaal.

Afmelden voor nieuwsbrief, of e-mailadres wijzigen

Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij *Instellingen* de optie *Nieuwsbrief abonnement* op nee te zetten.

In hetzelfde scherm kunt u desgewenst uw e-mailadres wijzigen. Maar let op: alle communicatie over het Meetnet loopt via dit adres, dus niet alleen de nieuwsbrief.

Routes **Overzichten** **Instellingen** **Contact** **Handleiding** **Uitloggen**

Tim Termaat (FD1)

Instellingen

Naam:	Tim Termaat
Adres:	Leeuwenstraat 9
Postcode:	6871 BW
Plaats:	Renkum
Telefoonnummer:	
Wachtwoord:	*****
Nieuw wachtwoord:	
Herhaal nieuw wachtwoord:	
E-mailadres:	timtermaat@gmail.com
Voorkeur voor:	wetenschappelijke namen ▾
Sortering soorten:	taxonomisch ▾
Nectarplanten tellen:	
Nieuwsbrief abonnement:	ja ▾
	Wijzig

Contact

Mocht u contact met ons willen dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Libellen

Tim Termaat

Kim Huskens

Mathilde Groenendijk

Tel.: 0317 467346

meetnetten@vlinderstichting.nl